

Pinksteren – 31 Mei – 2020

In vuur en vlam voor een betere wereld vandaag

Eerste lezing: Handelingen van de Apostelen 2,1-11

Toen de dag van het Pinksterfeest aanbrak ware ze allen bij elkaar. Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vervulde. Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven. In Jeruzalem woonden destijds vrome Joden, die afkomstig waren uit ieder volk op aarde. Toen het geluid weerklonk, dromden ze samen en ze raakten geheel in verwarring omdat ieder de apostelen en de andere leerlingen in zijn eigen taal hoorde spreken. Ze waren buiten zichzelf van verbazing en zeiden: Het zijn toch allemaal Galileeërs die daar spreken? Hoe kan het dan dat wij hen allemaal in onze eigen moedertaal horen? {.....} Wij allen horen hen onze eigen taal spreken over Gods grote daden.”

Evangelie volgens Joh. 20,19-23.

“Op de avond van die eerste dag van de week waren de leerlingen bij elkaar; ze hadden de deuren afgesloten, omdat ze bang waren voor de Joden. Jezus kwam in hun midden staan en zei: ‘Ik wens jullie vrede!’ Na deze woorden toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren blij omdat ze de Heer zagen. Nog eens zei Jezus: ‘Ik wens jullie vrede! Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit!’ Na deze woorden blies Hij over hen heen en zei: ‘Ontvang de heilige Geest. Als jullie iemands zonden vergeven, dan zijn ze vergeven; vergeven jullie ze niet, dan zijn ze niet vergeven.’

Inleiding.

Als Pasen betekent de opstanding van Christus, dan betekent Pinksteren de opstanding van de christenen. Want dat is het wat er gebeurt op die eerste pinksterdag in Jeruzalem: zijn leerlingen staan op uit dodelijke angst, komen tot leven, raken begeistert en treden naar buiten, om Jezus' verhaal door te vertellen, onverschrokken, vrijmoedig, met durf. De kerk, de Jezusbeweging, is toen geboren op die eerste Pinksterdag.

Preek:

Pinksternieuws? Op de voorpagina van Trouw stond deze week met grote letters: "Groeidend verzet in het CDA om kinderen in Griekse kampen." Wat is er aan de hand? Griekenland deed kort geleden een oproep aan de EU-landen om 2500 weeskinderen op te nemen, die in de opvangkampen op het eiland Lesbos erg kwetsbaar zijn. Verschillende EU-landen gingen daarop in, maar Nederland besloot alleen maar financiële hulp te bieden voor opvang ter plekke. Tegen deze afkoop-deal groeit verzet in het CDA; velen vinden het niet christelijk om weeskinderen in die overvolle kampen te laten zitten. Europese solidariteit is volgens hen niet alleen dat Nederlandse patiënten op Duitse ic's terecht kunnen. Is dit CDA-geluid misschien Pinksternieuws?

Ik denk dat er zoiets plaats vond op die eerste pinksterdag in Jeruzalem. Als die mannen en vrouwen in de zaal samen zijn - met elkaar pratend en nadenkend over wat er is gebeurd - dringt het tot hen door wat hun vriend, Jezus van Nazareth echt bewoog. Tijdens zijn leven begrepen ze maar nauwelijks wat Hem bezielde, maar nú, na alles wat er met Hem gebeurd is, is daar plots het inzicht, de geest, zijn goddelijke levensadem in hen. En dan gebeurt iets wat hen overstijgt. Dat is het pinksterwonder. Ze zijn klaar om zijn levenswerk voort te zetten, vrijmoedig, ongeacht de consequenties voor hen. Vuur, storm, durf, geest! De Jezusbeweging is geboren. En we zien dat "zij één van hart waren en één van ziel en dat er niemand was die iets van zijn bezittingen zijn eigendom noemde; integendeel, ze bezaten alles gemeenschappelijk en er was geen enkele noodlijdende onder hen."

Zo streven ook wij ernaar kerk te zijn vandaag. Wij vragen ons constant af of ook wij zo'n levende gemeenschap zijn die weet te delen met elkaar.

Die de frisheid en vitaliteit heeft van die eerste kerkgemeenschap. Die het niet laat gebeuren dat er ook maar iemand buiten boord valt of uit het zicht raakt. Ook weeskinderen in de Griekse opvangkampen niet.

Zo ziet de kerk er uit zoals Jezus voor ogen stond: een gemeenschap van mensen, die met elkaar probeert te leven in zijn geest, die zorg heeft voor elkaar, die niemand uitsluit. Een gemeenschap, waarin ieder zijn/haar rol heeft, waarin Gods geest werkzaam is in ieder, en ieder zijn/haar eigen geweten mag volgen; een gemeenschap, waarin respect is voor de stappen, die ieder zet op zijn/haar weg naar voltooiing, en niemand - om wat voor reden ook - uitgesloten wordt.

Eigenlijk zijn we niet zo opgevoed; het vraagt dus verandering in ons denken. We komen uit een kerk, waarin kerkleiders de dienst uitmaakten, waarin van gewone gelovigen gehoorzaamheid en volgzaamheid werd gevraagd, waarin wetten en regels ons leven bepaalden, waarin strafmaatregelen golden voor hen die deze overtraden. Ons werd te verstaan gegeven en wij geloofden het ook, dat de geest alléén maar gegeven werd aan de leiders van de kerk, dat alléén zij het directe contact hadden met God en geroepen waren Gods boodschap door te sluisen naar ons, het kerkvolk, voor uitvoering. Gewone gelovigen werden eigenlijk niet verondersteld zelf na te denken en hun eigen geweten te volgen. Pinksteren leert ons juist, dat God zijn Geest uitstort over álle mensen. Dit willen wij geloven. Concreet betekent dit voor onze parochie, dat ieder van ons verantwoordelijkheid draagt voor onze gemeenschap; dat ieder van ons zich de vraag stelt of hij/zij beantwoordt aan wat de Man van Nazareth voor ogen stond. Dat we ons samen als gemeenschap de vraag stellen of wij in zijn geest bezig zijn. Of de beweging van liefde/zorg voor elkaar, die Hij in gang heeft gezet, niet verworden is tot een krampachtig instituut van wetten en dogma's, waarin Hij zich niet kent. Er is veel pijn bij mensen aan de wettenkerk, en grote hunkering naar een liefdeskerk. Zou in deze pijn en in deze hunkering niet Gods Geest werkzaam zijn? Zou in het groeiend verzet in CDA kringen niet Gods Geest aan het werk zijn?

Geert Bles